

PARTNERSKAPET FÖR STÖD TILL KUNSKAPSSTYRNING INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN – STYR- OCH LEDNINGSDOKUMENT

Styrgruppen för kunskapsstyrning i samverkan (SKS)¹ och Rådet för statlig styrning med kunskap (Rådet)² har enats om att skapa och uttala ett tillitsbaserat partnerskap som modell för långsiktig samverkan på nationell nivå i frågor som rör kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården. Modellen kallas för *Partnerskapet för stöd till kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården*. Parterna har formulerat och skrivit under en överenskommelse. Utifrån överenskommelsen har aktuellt styr- och ledningsdokument tagits fram och fastställts av den strategiska styrgruppen.

Partnerskapet är en form för samarbete som innebär att parterna har ett ömsesidigt ansvar för nyttan i gemensamma dialoger och i de aktiviteter som parterna kommer överens om. Parterna arbetar var för sig och tillsammans för att uppnå målen med partnerskapet.

Styr- och ledningsdokumentet redogör för hur partnerskapet ska styras, ledas och förvaltas. Dokumentet påverkar inte parternas tillämpning av lag. I de fall beslut fattas i partnerskapet är de inte bindande, utan ska betraktas som gemensamma ställningstaganden som bygger på de ingående aktörernas önskemål. Bindande beslut kan endast fattas av respektive part inom ramen för partens egen verksamhet.

Definitioner

- Med ”kunskapsstyrning” avses att utveckla, sprida och använda bästa kunskap. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. I kunskapsstyrningen ingår kunskapsstöd, stöd till uppföljning och analys samt stöd till verksamhetsutveckling och till ledarskapet.
- Med ”nationell” avses åtgärder eller dylikt som omfattar en tillämpning i hela landet, oavsett avsändare.
- Med ”berörda myndigheter” avses de myndigheter som omfattas av förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.

¹ I SKS ingår en representant från varje sjukvårdsregion (fyra hälso- och sjukvårdsdirektörer och två landstings/regiondirektörer) samt en representant från SKL (avdelningschef vård och omsorg).

² Berörda myndigheter i Rådet är: Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), Läkemedelsverket, Folkhälsomyndigheten och eHälsomyndigheten. Vid behov kan fler myndigheter ingå.

- Med ”en gemensam kunskapsstyrning” avses att regionernas och berörda myndigheters arbete med kunskapsstyrning kompletterar varandra för att skapa en sammanhängande/sammanhållen och effektiv helhet

Syftet och mål med samarbetet i partnerskapet

Partnerskapet ska:

- bidra till en gemensam nationell kunskapsstyrning
- säkerställa samverkan, dialog och samordning av initiativ som bidrar till utveckling av kunskapsstöd, stöd till uppföljning och analys samt stöd till verksamhetsutveckling och till ledarskapet.
- bidra till att resurserna i vården används på bästa sätt och att bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan vårdpersonal och patient för att uppnå en effektiv och jämlik vård med hög kvalitet.

Partnerskapet har som mål God vård, dvs att vården ska vara kunskapsbaserad, säker, individanpassad, jämlik, tillgänglig och effektiv.

Parterna arbetar var för sig och tillsammans för att uppnå målet för partnerskapet.

Partnerskapet utgör en viktig del av parternas verksamhet.

Samarbetet i partnerskapet

I partnerskapet kommer parterna att tillsammans verka för och ha fokus på att:

1. tydliggöra och kommunicera roller och ansvar mellan parterna
2. gemensamt fånga, identifiera och prioritera behov av nationella kunskapsstöd.
3. öka behovsanpassningen av nationella kunskapsstöd.
4. öka genomslaget av de nationella kunskapsstöd som tas fram inom såväl regionernas nationella struktur för kunskapsstyrning som statliga myndigheter.
5. gemensamt stödja en ändamålsenlig uppföljning av hälso- och sjukvården.
6. säkerställa att kunskapen används på bästa sätt genom att gemensamt effektivisera formerna för involvering av patient- och professionsföreträdare.
7. säkerställa att det finns effektiva och ändamålsenliga kontaktvägar in i och mellan de olika organisationerna.
8. säkerställa att det finns ett effektivt och ändamålsenligt samarbete samt tempo i frågor och inom/genom grupper där det är aktuellt.
9. Samarbeta kring prioriteringar bland olika insatser och föra en dialog om vilken part som bör göra vad.
10. löpande utbyta information om pågående relevanta arbeten och kommande produkter.

Arbetsformer, styrning och ledning inom partnerskapet

I partnerskapet möts utsedda representanter från SKS och Rådet.

Partnerskapet bygger på att de representanter som ingår har mandat att föra talan för sin organisation eller den aktör representanten företräder.

Samverkansstruktur

Arbetsformen för partnerskapet är genom en *samverkansstruktur*.

Samverkansstrukturen består av en nationell strategisk styrgrupp, en taktisk samordningsgrupp och samverkan på operativ nivå.

Strategisk styrgrupp

Den *strategiska styrgruppen* utgörs av SKS och generaldirektörer från Socialstyrelsen, TLV, SBU, Läkemiddelsverket, eHälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten

Styrgruppens uppdrag är följande:

- utse den taktiska samordningsgruppen samt säkerställa dess mandat.
- årligen besluta om vilka övergripande utvecklingsområden som särskilt ska prioriteras inom partnerskapet
- följa och utvärdera samarbetet inom partnerskapet.
- vid behov vidareutveckla partnerskapets arbetsformer, styrning och ledning.
- verka för att få till en helhet i den gemensamma kunskapsstyrningen där även socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård ingår.

Styrgruppen sammanträder formellt vid minst två tillfällen per år. För att samverkan inom partnerskapet ska dra nytta av de samråd som sker mellan Rådet och Huvudmannagruppen, bör mötesplaneringen i partnerskapet koordineras med den planering som är framtagen för Rådets arbete. Ordförandeskapet roteras årligen mellan SKS och myndigheterna.

Taktisk samordningsgrupp

Den *taktiska samordningsgruppen* utses av den strategiska styrgruppen. Respektive part nominerar sina representanter. Dessa representanter behöver vara på ledningsnivå och ha ett tydligt mandat från respektive part. Representanterna ansvarar för att involvera personer i respektive organisation i erforderlig utsträckning.

Den taktiska samordningsgruppens uppdrag är att utifrån de övergripande sakområden och processer som partnerskapet ska samverka inom:

- identifiera olika målgruppers³ behov av stöd och underlag för ändamålsenlig och effektiv kunskapsstyrning
- utifrån målgruppernas behov föreslå insatser, prioritera mellan dessa insatser samt samordna och föreslå vem som gör vad
- stödja utvecklingen av uppföljningen av hälso- och sjukvården i syfte att skapa förutsättningar för ökat genomslag av de nationella kunskapsstöden och på så sätt lägga grund för ett systematiskt förbättringsarbete på alla nivåer
- identifiera och ta fram lösningsförslag rörande eventuella oklarheter gällande roll-/arbetsfördelningen
- ansvara för regelbunden uppföljning av samverkan inom partnerskapet

Samordningsgruppen ska informera och återkoppla till styrgruppen samt uppmärksamma styrgruppen på potentiella oklarheter inom partnerskapet.

Samordningsgruppen träffas regelbundet för att löpande kunna lyfta och besluta om aktuella frågor och behov. Ordförandeskapet är roterande årligen mellan SKS och myndigheterna. Principen är att ordförandeskapet i den taktiska samordningsgruppen besitts av den part som inte besitter ordförandeskapet i den strategiska styrgruppen.

Operativa nivån

Större delen av samverkan inom partnerskapet kommer att ske på den operativa nivån och det behövs således även tydliga samverkansformer för denna nivå. Utifrån de övergripande sakområden och processer som styrgruppen beslutar att partnerskapet ska årligen samverka inom kommer representanter från myndigheterna och berörda delar av regionernas nationella system för kunskapsstyrning enas om hur arbetet bör struktureras och genomföras.

Samverkan med programområdena

Inom partnerskapet behöver det klargöras hur berörda myndigheter ska samverka med de olika programområdena inom regionernas nationella struktur för kunskapsstyrning för att värna om programområdenas uppdrag och tid. Utgångspunkten för denna samverkan är målgruppernas behov samt de insatser som överenskommit och prioriterats inom partnerskapet (enligt ovan). Myndigheterna ska var och en samordna sin myndighets kontakter med programområdena.

³ Dessa målgrupper kan t.ex. vara huvudmän, professioner eller patientorganisationer.

Samverkan med samverkansgrupperna

Samverkan med de olika samverkansgrupperna inom regionernas nationella struktur för kunskapsstyrning kommer att variera beroende på samverkansgruppernas uppdrag och roll. Representanter från berörda myndigheter och respektive samverkansgrupp ska ta fram inriktningsdokument regelbundet för att beskriva hur samarbetet ska utformas. Inriktningen för samverkan beslutas av den taktiska samordningsgruppen.

Kanslifunktion

Stödfunktionen för landstingens och regionernas kunskapsstyrningsstruktur vid SKR samt Socialstyrelsen svarar för ett kansli för partnerskapet. Kanslifunktionen:

- planerar och förbereder styrgruppsmöten tillsammans med den taktiska samordningsgruppen
- planerar och förbereder mötena med den taktiska samordningsgruppen
- dokumentera mötena som styrgruppen och den taktiska samordningsgruppen

Kontaktytor på myndigheterna

Vardera myndighet utser en representant som utgör kontaktyta till den egna myndigheten inom ramen för partnerskapet. Det innebär bland annat att återföra och sprida information som delges inom ramen för partnerskapet till den egna organisationen.

Arbetsordning i partnerskapet

Inför kommande års planeringar så stämmer partnerna av planerade insatser och kommande uppdrag.

Formerna för styrning och ledning inom partnerskapet ska följas upp och utvärderas löpande.

Partnerskapet gör en årlig sammanställning av insatser och resultat av samverkan.

Myndigheterna inom Rådet ska återrapportera om partnerskapet till regeringen i enlighet med förordningen om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Ekonomi och kostnader

Varje organisation bär sina egna kostnader för att medverka i arbetet i partnerskapet.